

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 9/17
Λουξεμβούργο, 31 Ιανουαρίου 2017

Απόφαση στην υπόθεση C-573/14
Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides κατά Mostafa Lounani

Αίτηση παροχής ασύλου μπορεί να απορριφθεί σε περίπτωση κατά την οποία ο αιτών είχε συμμετάσχει στις δραστηριότητες τρομοκρατικού δικτύου

Δεν απαιτείται ο αιτών την παροχή ασύλου να έχει τελέσει αυτοπροσώπως τρομοκρατικές πράξεις ή να είναι ο ηθικός αυτουργός τέτοιων πράξεων ή να έχει συμμετάσχει στην τέλεσή τους ως συνεργός

Το 2006, ο Mostafa Lounani, Μαροκινός υπήκοος, καταδικάστηκε από το tribunal correctionnel de Bruxelles (πρωτοβάθμιο ποινικό δικαστήριο Βρυξελλών, Βέλγιο) σε ποινή καθειρέσεως έξι ετών για συμμετοχή στις δραστηριότητες τρομοκρατικής ομάδας – εν προκειμένω του βελγικού πυρήνα της «Ισλαμικής Ομάδας Μαροκινών Μαχητών» (IOMM) – ως ηγετικό μέλος της, καθώς και για συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, για πλαστογραφία και χρήση πλαστών εγγράφων και για παράνομη διαμονή. Το δικαστήριο αυτό έκρινε ιδίως τον M. Lounani ένοχο «ενεργούς συμμετοχής στην οργάνωση δικτύου αποστολής εθελοντών στο Ιράκ». Ειδικότερα, η προμήθεια πλαστών διαβατηρίων σε τρίτους χαρακτηρίστηκε ως «πράξη συμμετοχής στη δραστηριότητα πυρήνα ο οποίος παρέχει λειτουργική υποστήριξη σε τρομοκρατικό κίνημα».

Το 2010, ο M. Lounani υπέβαλε στις βελγικές αρχές αίτηση παροχής ασύλου. Επικαλέστηκε τον κίνδυνο να υποστεί διώξεις σε περίπτωση επιστροφής στη χώρα καταγωγής του, λόγω του ενδεχομένου να χαρακτηριστεί από τις μαροκινές αρχές ως ακραίος ισλαμιστής και ως τζιχαντιστής, κατόπιν της καταδίκης του στο Βέλγιο. Η αίτηση αυτή παροχής ασύλου απορρίφθηκε.

Επιληφθέν προσφυγής βάλλουσας κατά της απορρίψεως αυτής, το Conseil du contentieux des étrangers (Συμβούλιο επιλύσεως ενδίκων διαφορών αλλοδαπών, Βέλγιο) αποφάνθηκε το 2011 ότι έπρεπε να αναγνωρισθεί στον M. Lounani η ιδιότητα του πρόσφυγα. Το δικαιοδοτικό όργανο αυτό επιβεβαίωσε την απόφασή του το 2012, κατόπιν αναιρέσεως της πρώτης αποφάσεώς του από το βελγικό Conseil d'État (Συμβούλιο της Επικρατείας, Βέλγιο). Συγκεκριμένα, το Conseil du contentieux des étrangers έκρινε ότι τα πραγματικά περιστατικά που προσάπτονταν ειδικώς στον M. Lounani δεν αποτελούσαν αυτά καθαυτά εγκλήματα τρομοκρατίας διότι, με την απόφασή του της 16ης Φεβρουαρίου 2006, το tribunal correctionnel de Bruxelles είχε καταδικάσει τον M. Lounani για τη συμμετοχή του σε τρομοκρατική ομάδα, χωρίς να του προσάψει την τέλεση τρομοκρατικής πράξεως ή τη συμμετοχή σε αυτήν. Δεν αποδείχθηκε ούτε η παραμικρή απόπειρα συγκεκριμένης πράξεως που εμπίπτει στο είδος αυτό αδικήματος στο πλαίσιο της IOMM ούτε κάποια προσωπική ενέργεια του M. Lounani επισύρουσα την ατομική του ευθύνη για την τέλεση τέτοιας πράξεως. Κατά το Conseil, καμία από τις πράξεις για τις οποίες είχε καταδικασθεί ο M. Lounani δεν είχε τέτοια βαρύτητα ώστε να χαρακτηριστεί ως «πράξη αντιβαίνουσα στους σκοπούς και τις αρχές των Ηνωμένων Εθνών», κατά την έννοια της οδηγίας περί του καθεστώτος του πρόσφυγα¹, οπότε ο καταδικασθείς δεν μπορούσε να αποκλεισθεί εκ του λόγου αυτού από την υπαγωγή στο καθεστώς του πρόσφυγα.

Επιληφθέν αιτήσεως αναιρέσεως, το Conseil d'État αποφάσισε να υποβάλει στο Δικαστήριο προδικαστικά ερωτήματα. Το Conseil d'État ζητεί ιδίως να διευκρινισθεί υπό ποιες προϋποθέσεις αιτών μπορεί να αποκλεισθεί από την υπαγωγή στο καθεστώς του πρόσφυγα λόγω «πράξεων που

¹ Οδηγία 2004/83/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απατρίδων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους (ΕΕ 2004, L 304, σ. 12, και διορθωτικά ΕΕ 2005, L 204, σ. 24, και ΕΕ 2011, L 278, σ. 13).

αντιβαίνουν στους σκοπούς και τις αρχές των Ηνωμένων Εθνών» σε περίπτωση κατά την οποία έχει καταδικασθεί ποινικώς για συμμετοχή στις δραστηριότητες τρομοκρατικής ομάδας, χωρίς να έχει διαπράξει ο ίδιος τρομοκρατική ενέργεια.

Το Δικαστήριο διαπιστώνει καταρχάς ότι από τη δικογραφία δεν προκύπτει ότι ο M. Lounani διέπραξε αυτοπροσώπως τρομοκρατικές ενέργειες ούτε ότι υπήρξε ο ηθικός αυτουργός τέτοιων πράξεων ή ότι συμμετείχε ως συνεργός στην τέλεσή τους.

Ωστόσο, η έννοια των «πράξεων που αντιβαίνουν στους σκοπούς και τις αρχές των Ηνωμένων Εθνών» δεν περιορίζεται στις τρομοκρατικές πράξεις. Το Δικαστήριο επισημαίνει, ειδικότερα, ότι, στο ψήφισμα 2178 (2014), το Συμβούλιο Ασφαλείας δήλωσε ότι «ανησυχεί ιδιαίτερα εξαιτίας της τρομακτικής και αυξανόμενης απειλής την οποία αποτελούν οι αλλοδαποί ένοπλοι τρομοκράτες» και εξέφρασε την ανησυχία του όσον αφορά τα δίκτυα που έχουν οργανωθεί από τις τρομοκρατικές οντότητες και τα οποία καθιστούν δυνατή σε αυτές τη μεταξύ κρατών μετακίνηση ενόπλων κάθε ιθαγένειας και την κυκλοφορία των αναγκαίων για αυτές πόρων.

Ως εκ τούτου, το πεδίο εφαρμογής του λόγου αποκλεισμού από το καθεστώς του πρόσφυγα τον οποίο προβλέπει η οδηγία δεν περιορίζεται στην περίπτωση των φυσικών αυτουργών τρομοκρατικών πράξεων, αλλά μπορεί να περιλαμβάνει και πρόσωπα που ασκούν δραστηριότητες στρατολογήσεως, οργανώσεως, μεταφοράς ή εξοπλισμού απόμων τα οποία μεταβαίνουν σε κράτος διαφορετικό του κράτους διαμονής ή του κράτους ιθαγενείας τους με σκοπό, ιδίως, την τέλεση, τον σχεδιασμό ή την προπαρασκευή τρομοκρατικών πράξεων.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η τελική εκτίμηση της αιτήσεως υπαγωγής στο καθεστώς διεθνούς προστασίας απόκειται στις αρμόδιες εθνικές αρχές, υπό τον έλεγχο των εθνικών δικαστηρίων. Επισημαίνει, πάντως, μεταξύ των ενδείξεων που πρέπει να ληφθούν υπόψη, το στοιχείο ότι, κατά τις ίδιες τις διαπιστώσεις του βελγικού Conseil d'Etat, ο M. Lounani ήταν ηγετικό μέλος τρομοκρατικής ομάδας διεθνούς εμβέλειας, η οποία καταχωρίστηκε, το 2002, στον καταρτισθέντα από τα Ηνωμένα Έθνη κατάλογο προσώπων και οντοτήτων σε βάρος των οποίων επιβάλλονται κυρώσεις και η οποία εξακολουθεί να περιλαμβάνεται στον κατάλογο αυτό, ο οποίος έχει έκτοτε ενημερωθεί. Οι δραστηριότητές του λειτουργικής υποστηρίξεως των δραστηριοτήτων της ομάδας αυτής αποκτούν διεθνή διάσταση, καθόσον ενέχεται στην πλαστογραφία διαβατηρίων και στην παροχή συνδρομής σε εθελοντές οι οποίοι επιθυμούσαν να μεταβούν στο Ιράκ. Κατά το Δικαστήριο, οι πράξεις αυτές μπορούν να δικαιολογήσουν τον αποκλεισμό από το καθεστώς του πρόσφυγα.

Εξάλλου, το γεγονός ότι ο M. Lounani καταδικάστηκε για συμμετοχή στις δραστηριότητες τρομοκρατικής ομάδας και το ότι η καταδίκη αυτή κατέστη αμετάκλητη έχει ιδιαίτερη σημασία στο πλαίσιο της εξατομικευμένης εκτιμήσεως στην οποία πρέπει να προβεί η αρμόδια αρχή.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαίνεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο αναπέμπεται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106